

W ramach realizacji projektu POIS.05.03.00-00-186/09 „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na obszarze Polski” dnia 19 kwietnia 2013 r. w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie odbyło się spotkanie dotyczące opracowania projektu planu zadań ochronnych (PZO) dla obszaru Natura 2000 PLB280008 Puszcza Piska.

W spotkaniu wzięły udział 34 osoby reprezentujące głównie nadleśnictwa oraz Regionalne Dyrekcje Lasów Państwowych w Białymstoku i Olsztynie, a także przedstawiciele Regionalnych Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie i Białymstoku oraz wykonawcy (konsorcjum firm: InterTIM i „Środowisko” S.C.).

Spotkanie rozpoczął Stanisław Dąbrowski, Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie. Po przywitaniu obecnych gości oddał głos panu Piotrowi Kwiatkowskiemu, jednemu z wykonawców PZO.

Piotr Kwiatkowski rozpoczął spotkanie przechodząc do omawiania uwag, jakie zostały złożone przez RDLP w Olsztynie. Zwrócił uwagę na to, że inwentaryzacja zlecona przez GIOŚ nie jest uznawana przez środowisko leśników za najlepsze i najbardziej miarodajne źródło danych. Piotr Kwiatkowski uargumentował dlaczego Wykonawca PZO oparł się na danych zawartych w inwentaryzacji ornitologicznej. Głos w dyskusji zabrał Dyrektor RDOŚ, Pan Stanisław Dąbrowski, przyznając, iż obecnie inwentaryzacja ornitologiczna jest najbardziej aktualnym dokumentem, wykonanym przez fachowców. Została zaakceptowana przez Zamawiającego, dlatego też może stanowić podstawę do opracowania PZO. Przedstawiciele RDOŚ i Wykonawcy ponadto podkreślili, że z formalnego punktu widzenia inwentaryzacja nie stanowi warunku sporządzenia PZO.

Głos w dyskusji zabrała Pani Jolanta Błasiak (Naczelnik Wydziału Ochrony Przyrody w Generalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie) zadając pytanie, skąd wzięła się liczba 33 gatunków objętych ochroną, skoro w SDF jest tylko 20 gatunków. Czym podyktowane jest objęcie ochroną dodatkowych 13 gatunków. Pani Błasiak zapytała czy liczebność tych 13 gatunków została stwierdzona tylko na podstawie inwentaryzacji czy też innych danych. Zauważyła również, że wykonawca nie korzystał z danych zawartych w raporcie GIOŚ z 2012 r. lecz powołuje się jedynie na dane z 2008 r. Pani Błasiak

podkreśliła, że jeżeli Wykonawca skorzystałby z informacji zawartych w raporcie GIOŚ z 2008 r. oraz z 2012 r., to zaprezentowałyby one dokładniejsze dane. Zwróciła również uwagę, że Wykonawca w bibliografii nie podał jako źródła danych „Ostoi ptasich” wydanych w 2010 r. Głos zabrał Dyrektor RDOŚ obiecując, że Wykonawca jeszcze raz przeanalizuje wspomniane wcześniej dokumenty i ponownie zastanowi się nad zasadnością dodania kolejnych 13 gatunków jako przedmiot ochrony. Ustalono, że owe 13 spornych gatunków nadal będzie brane w dyskusji pod uwagę.

Rozmówcy przyjęli stanowisko, że przejdą do omawiania zadań ochronnych, które będą miały wpływ na pracę leśników.

Głos zabrał przedstawiciel Nadleśnictwa Spychowo, Pan Maciej Ligocki wskazując, że zgodnie z art. 36 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, gospodarki leśnej nie ogranicza się, jeżeli nie oddziałuje ona znacząco negatywnie na przedmiot ochrony obszaru Natura 2000. Powiedział on, że wpływ gospodarki leśnej został zbadany w ramach strategicznej oceny oddziaływania projektu PUL dla nadleśnictwa Spychowo, którą zaakceptował również dyrektor RDOŚ. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko nie stwierdza negatywnego wpływu planowanej gospodarki leśnej nadleśnictwa Spychowo na cele ochrony obszaru PLB 28008. Dlatego też ograniczeń gospodarki leśnej zawartych w projekcie PZO nie należy projektować dla Nadleśnictwa Spychowo. Ze stwierdzeniem tym nie zgodził się Dyrektor RDOŚ, zwracając uwagę, że plan urządzania lasu, byłby planem zadań ochronnych, gdyby zawierał zakres określony w art. 28 ustawy o ochronie przyrody. Plany urządzania lasu, które uzyskały strategiczną ocenę nie stanowią planu zadań ochronnych. Dlatego też sporządzany jest plan zadań ochronnych dla całego obszaru Puszczy Piskiej w tym Nadleśnictwa Spychowo.

Głos zabrała Pani z RDLP w Białymstoku zadając pytanie, dlaczego z terenu opracowania nie został wyłączony teren Mazurskiego Parku Krajobrazowego. Odpowiedzi na nie udzielił Dyrektor RDOŚ, mówiąc, że Plan Ochrony Mazurskiego Parku Krajobrazowego powstawał bardzo długo, a wraz z nim ocena oddziaływania na środowisko. Wiedząc, że niedługo będzie powstawało PZO dla Puszczy Piskiej podjęto decyzję o nieprzeciąganiu dalszych prac nad Planem Ochrony Mazurskiego Parku Krajobrazowego i zatwierdzeniu go,

z myślą że zadania ochronne dotyczące przedmiotów ochrony w OSOP na terenie MPK zostaną ujęte w sporządzanym w niedługim czasie PZO.

Rozmówcy przeszli do omawiania poszczególnych zadań ochronnych przewidzianych do realizacji dla nadleśnictw.

Obawy niektórych przedstawicieli Lasów Państwowych wzbudziło wpisanie jako instytucji odpowiedzialnej za „wdrożenie programu poprawy infrastruktury służącej zarządzaniu ruchem turystycznym”, Fundacji Ochrony Wielkich Jezior Mazurskich. Dyrektor RDOŚ stwierdził, że zastanowi się jeszcze nad sformułowaniem zapisu odnoszącego się do instytucji odpowiedzialnej za zadanie.

Następnie rozmówcy przeszli do omawiania zadania A16 „Powstrzymanie sukcesji na śródleśnych łąkach”. Wykonawca wyjaśnił, że zadanie to wykracza poza zadania gospodarcze Lasów Państwowych, w związku z tym będzie realizowane tylko wtedy, gdy znajdą się na nie środki ze źródeł wymienionych w ustawie. Po krótkiej dyskusji ustalono, że Wykonawca zastanowi się nad zapisem „nadleśnictwa i inni zarządcy po zapewnieniu środków zgodnie z art. 39 ustawy o ochronie przyrody”.

W dalszej części rozmówcy przeszli do zadań B8 oraz B10, co do zasadności, których wszystkie strony były zgodne.

Ustalono, że zadanie B11 zostanie usunięte, ponieważ jest cytowaniem istniejących przepisów.

Kolejnym spornym tematem było zadanie B12. Po krótkiej dyskusji ustalono, że pozostanie ono w następującej formie „W drzewostanach w pasie 30 m od jezior i rzek należy zachować ciągłość trwania drzewostanu, co w przypadku drzewostanów dojrzałych oznacza ograniczenie użytkowania do cięć jednostkowych lub grupowych.”

W dalszej dyskusji omówiono zadanie B13 „przebudowa drzewostanów na siedliskach grądowych – odnowienia”. Ustalono, że z dotychczas zaproponowanego zapisu pozostanie jedynie następująca część „Stosowanie na siedliskach grądowych (Lsw, LMSw, Lw, LMw) składów odnowień zapewniających grądowy charakter drzewostanów.”

PRZERWA

Po krótkiej przerwie rozmówcy przeszli do dalszego omawiania działań ochronnych. Rozpoczęto od działania B14 „Utrzymanie starodrzewi”. Ustalono, że Piotr Kwiatkowski prześle nadleśnictwom tabelę, na podstawie której wyliczył powierzchnie starodrzewi jakie mają pozostać w roku 2022 r. w poszczególnych nadleśnictwach. Nadleśnictwa odniosą się do tego czy uzyskanie takich powierzchni możliwe jest do zrealizowania.

Co do zadania B15 „pozostawianie drzew dziuplastych”, jego zasadność i sposób zapisu nie budziły zastrzeżeń stron.

W dalszej części rozmowy podjęto temat zadania B16 „Pozostawianie kęp starodrzewu”. Po burzliwej dyskusji ustalono, że obecny zapis zostanie zmodyfikowany do następującego „pozostawienie do naturalnego rozpadu kęp starodrzewu o powierzchni nie mniejszej niż 6 arów i 5% każdej powierzchni manipulacyjnej o powierzchni >1 ha. Kępy wybierać tak, aby objęły drzewostany najbardziej zbliżone do naturalnych dla danego siedliska”

Następnie rozmówcy przeszli do działania B17 „pozostawianie martwych i zamierających drzew”, co do którego ustalono, że zostanie wyrzucony, dlatego że bardziej on odnosi się do PZO dotyczącego siedlisk.

Działanie B18 usunięto. Z uwagi na podniesienie wieku rębności lipy i graba, w praktyce w znikomym stopniu wpłynie na rzeczywisty wiek wycinanych lip i grabów, które prawie nigdzie nie stanowią gatunków głównych w drzewostanach.

Przy omawianiu działania B19 „pozostawienie najstarszych drzewostanów przeszłorębnych”, tj. „pozostawienie jako przestoje drzewostanów przeszłorębnych, które przekroczyły wiek rębności o ponad 50 lat”, przystano na propozycję Pani Błasiak, aby zapisać „pozostawienie przestoi w drzewostanach przeszłorębnych”.

Omawiając działanie B20 zdecydowano o modyfikacji zapisu „rębnie zupełne IB i IC powinny stanowić przynajmniej 80% powierzchni nowych rębni na siedliskach Bśw i przynajmniej 50% powierzchni nowych rębni na siedliskach BMśw” na „rębnie zupełne

powinny stanowić przynajmniej 80% powierzchni nowych rębni na siedliskach Bśw i przynajmniej 50% powierzchni nowych rębni na siedliskach BMśw”.

PRZERWA

Po przerwie rozmówcy wznowili dyskusję od działania B21 tj. „rębnie złożone powinny stanowić przynajmniej 50% powierzchni rębni na siedliskach OL i OLJ”. Ustalono, że zapis ten zostanie zmodyfikowany poprzez usunięcie wzmianki o siedlisku OL.

Przy działaniu B22 zdecydowano o zastąpieniu wyrażenia „wiąz górski” wyrażeniem „wiązy”.

Przy omawianiu działania B23 zdecydowano, że zamiast wymieniania konkretnych rębni zostaną wpisane „rębnie złożone”.

W odniesieniu do działania B24 nie było uwag, w związku z czym rozmówcy przeszli do omawiania kolejnego - B25, przy którym ustalono, że zostanie zastosowany zapis „w miarę możliwości powstrzymać się od wycinki w okresie od 15.03 – 30.06”.

Przy działaniu C3 „przekazywanie do RDOŚ rocznych informacji o działaniach z zakresu utrzymania i modyfikacji metod gospodarowania”, przy jednostce odpowiedzialnej za jego realizację zdecydowano o wykreśleniu podanych tam instytucji i postanowiono, że RDOŚ sam przygotuje szablon raportu i prześle do odpowiednich instytucji.

W międzyczasie jeden z rozmówców wniósł o zmianę zapisów odnośnie ołowiu i cyraneczki, zwłaszcza, że cyraneczka jest gatunkiem łownym.

Podczas dalszej rozmowy zdecydowano o:

- wykreśleniu działania C5, dlatego że jest to działanie obowiązkowe wynikające z innych przepisów.
- wykreśleniu działania D2 „raport w sprawie stosowania ołowiu w wędkarstwie i myślistwie”.

PRZERWA

Niektórzy przedstawiciele Lasów Państwowych wnioskowali o usunięcie zagrożenia „promowanie gatunków iglastych” oraz zagrożenia „zatrucia ołowiem tkwiącym w padlinie”. Pan Kwiatkowski przyznał, że to ostatnie zagrożenie ma prawdopodobnie marginalne znaczenie. Pracownicy nadleśnictw uznali również, że wątpliwym zagrożeniem dla włośchatki jest „spadek populacji dzięcioła czarnego”, ponieważ wszystko wskazuje na to, że populacja dzięcioła czarnego nie maleje. Nie zgodziła się z tym Pani Mirowska-Ibron zwracając uwagę, że jest to zagrożenie potencjalne, dlatego też powinno pozostać w PZO. Na to przystał również Dyrektor RDOŚ, podkreślając, że wszystkie zagrożenia potencjalne powinny pozostać.

Pan Adam Kwiatkowski z Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku zwrócił również uwagę na zapis dotyczący zagrożenia polegającego na zmniejszaniu się powierzchni klęskowych w wyniku lepszej ochrony przeciwpożarowej. Ustalono, że zapis będzie brzmiał „zmniejszanie się powierzchni klęskowych”.

Przedstawiciel RDLP Białystok zadał pytanie odnośnie nieobecności przedstawicieli Polskiego Związku Łowieckiego w ramach ZWL (Zespołu Współpracy Lokalnej). Piotr Kwiatkowski wyjaśnił, że PZŁ był zapraszany na spotkania w sprawie PZO, skoro go nie ma w ZWL tzn., że nie wyraził chęci uczestnictwa.

Przedstawiciele Lasów Państwowych i wykonawca zgodzili się, że gatunki inwazyjne, takie jak szop pracz, jenot i norka amerykańska, stanowią problem i powinno się je eliminować. Ewentualne wpisanie stosownego zadania ochronnego wykonawca uzależnił od decyzji RDOŚ.